

• PORTRÉ

Elizabeth Taylor(1932–2011)

A világhírű színésznő Londonban született Dame Elizabeth Rosemond Taylor néven amerikai műkincskereskedő lányaként. A II. világháború kitörésekor családjával együtt az Egyesült Államokba költözött. Művészi pályáját gyerekszínészként kezdte 1942-ben a Minden percben születik valaki című komédiában. Később számos tinédzser-szerepet alakított, majd lassan átváltott felnőttszerepekre. Első komoly alakítását az Óriás című drámában nyújtotta. Ezután négy alkalommal jelölték Oscar-díjra: az Esőerdő megyéért, a Macska a forró bádogtetőnért, Az utolsó nyárért és a Modern kaméliás hölgyért, utóbbiért megkapta az Oscar-szobrot. A Nem félünk a farkastól (1966) című film-drámában lévő teljesítményéért újabb Oscar-díjjal jutalmazták. Összesen nyolcszor ment férjhez, ebből kétszer Richard Burtonhoz. Első hitvese egy szállodamágnás fia, Conrad Hilton Jr. volt. Második férjétől, Michael Wilding színésztől két fia született, harmadik férjétől, Michael Todd producertől pedig egy lánya. Emellett Burtonnel közösen örökbe fogadott egy kislányt. A többi házastársával (Eddie Fisher, John Warner, Larry Fortensky) nem volt közös utóda.



”
A Modern kaméliás hölgy (1960) és a Nem félünk a farkastól! (1966) című drámákban nyújtott alakításáért Oscar-díjat kapott.

• SUDOKU

A négyzetrács üres négyzeteibe úgy kell beírunk a hiányzó számokat, hogy mind a 9 sorban és 9 oszlopban megtalálható legyen 1-től 9-ig minden egyes szám, illetve a 9 kis négyzetben (blokkban) is szerepeljen az összes szám 1-től 9-ig.

		8			7		3	9
9	3			2	5			
		5						4
3	4	9	2					7
5					4	9	8	1
2						4		
			7	1			9	6
6	1		9			8		

5			9		7	4	6	
9			2				8	
	3	7	5					
			4				5	1
4								8
7	1				2			
					5	2	3	
	9				3			5
	5	2	1		8			6

• NAPTÁR

November 14., szerda
Az évből 318 nap telt el, hátravan még 47.

Névnap: Aliz
Egyéb névnapok: Albert, Erzsébet, Huba, Jozafát, Klementina, Szidónia, Vanda, Zdenkó

Katolikus naptár: Aliz, Huba, Klementina, Vanda
Református naptár: Aliz
Unitárius naptár: Albert, Aliz
Evangélikus naptár: Aliz
Zsidó naptár: Kiszlév hónap 6. napja

Az **Aliz** a germán–francia gyökerű Alice női névből származik, jelentése: nemes, harcos, bölcs. Korábban magyarul is Alice alakformában írták sőt így is ejtették. Rokon nevek: Alíz, Aliza, Alicia.
Az 1865-ben megjelent **AliceCsodaországban** című könyv Le wis Carroll angol író elképzelt meseregénye, amelyben különös, nem valóságos szereplők bukkannak fel egymásután. A szerző a brit szokások, illetve hírességek kifigurázására építette alkotását. A regény hatalmas sikert aratott, így 1872-ben megírta a folytatását Alice Tükkörországban címmel.

• TUDÁSTÁR

Az amerikai dollár története

Az amerikai dollár 1785-ben vált hivatalos fizetőeszközzé, miután az Egyesült Államok Konföderációjának kongresszusa elfogadta a használatára vonatkozó szabályzatot. A legelső dollárérméket a United States Mint (amerikai pénzverde) bocsátotta ki; ezen érmék súlya és összetétele megegyezett a spanyol dolláréval. Az amerikai függetlenségi háború után egyaránt volt forgalomban amerikai és spanyol ezüstdollár is. Manapság egyes országok az amerikai dollárt használják saját hivatalos fizetőeszközüik gyanánt, és sok országban alkalmazzák nem hivatalos másodlagos fizetőeszközként. Jelenleg hétféle bankjegy van forgalomban, és mindegyik címlapja egy-egy amerikai elnök metszetével van ábrázolva: 1 dolláros – George Washington; 2 dolláros – Thomas Jefferson; 5 dolláros – Abraham Lincoln; 10 dolláros – Alexander Hamilton; 20 dolláros – Andrew Jackson; 50 dolláros – Ulysses S. Grant; 100 dolláros – Benjamin Franklin. A legnagyobb bankót (100) 2013-ban egy újratervezett, különleges biztonsági elemekkel (háromdimenziós kinézetű csík, színváltó kép, mikroírás, vízjel stb.) ellátott formában hozták forgalomba.

• EZEN A NAPON

- 159 éve**
Elkészült a fizikus és feltaláló Jedlik Ányos dinamója.

561 éve
Nápolyban megszületett Aragóniai Beatrix magyar királyné.

131 éve
Brassóban világra jött Áprily Lajos költő, műfordító.

525 éve
Kolumbusz Kristóf lehorgonyozott egy szigetcsoportnál, amelynek a tizenegyezer szűz nevet adta.

170 éve
Móron megszületett Wekerle Sándor politikus, a Magyar Tudományos Akadémia tagja.

253 éve
Lancasterben világra jött Robert Fulton amerikai mérnök, feltaláló, az első működő gőzhajó megalkotója.

167 éve
Megjelent Herman Melville amerikai író kalandregénye, a Moby Dick.

106 éve
Megszületett Gazdag Erzsé író, költő, aki gyermekverseiről ismert.

155 éve
Világra jött Leo Hendrik Baekeland, a fotópapír és a bakelit feltalálója.
- 178 éve**
Párizsban világra jött Claude Oscar Monet francia impresszionista festő.

127 éve
Megszületett Frederick Grant Banting kanadai Nobel-díjas orvoskutató, az inzulin egyik felfedezője.

147 éve
Lónyay Menyhért gróft választotta a kormányzó Deák-párt Magyarorszag miniszterelnökének.

133 éve
A Balaton közelében fekvő Küngösbenszületett Ries István politikus, sportvezető.

240 éve
Pozsonyban megszületett Johann Hum mel osztrák zeneszerző, tanár.

126 éve
Világra jött Dajbukát Ilona örmény származású magyar színésznő.

96 éve
A BBC megkezdte rádióadását.

64 éve
Megszületett Condoleezza Rice amerikai külügyminiszter asszony.

68 éve
Budapestten világra jött Kútvolgyi Erzsébet Kossuth-díjas színésznő.
- FORRÁS: EZENANAPON.HU**

Horoszkóp

Kos márc. 21. – ápr. 20.

Hiányzik Önből a lendület. Ezt vegye figyelembe, amikor új megbízásokat ajánlanak fel. Vállaljon kevesebbet, viszont azokat végezze odafigyeléssel!

Bika ápr. 21. – máj. 20.

Optimizmusa ezúttal nem elég a sikerhez, szerencsére is szüksége lesz ahhoz, hogy rébbe érjen. Használja ki maximálisan a lehetőséget!

Ikrek máj. 21. – jún. 21.

Kissé meginog az önbizalma, ennek következtében nem képes átlátni a megoldásokat, és számos hibát követ el. Lehetőleg kerülje a társaságot!

Rák jún. 22. – júl. 23.

Munkahelyén kiválóan alakulnak a dolgai, emellett segítőkre is talál, akik olyan építő jellegű ötletekkel állnak elő, amelyeket érdemes megfontolnia.

Oroszlán júl. 24. – aug. 23.

A lehetőségei kissé távol állnak a terveitől, ezért tartsa a realitások talaján az elképzeléseit! Legyen körültekintő, és fogadja el a felkínált segítségeket!

Szűz aug. 24. – szept. 23.

Kezelje lazán a tevékenységét! Uralkodó bolygójától ma sok energiát kap, így képes lesz a saját javára fordítani a folyamatban lévő eseményeket.

Mérleg szept. 24. – okt. 23.

Ma főleg a személyes viszonyok kerülnek előtérbe. Fontos tárgyalásokra, megbeszélésekre számíthat, akár új kapcsolatokat is kialakíthat.

Skorpió okt. 24. – nov. 22.

Igyekezzeik tökéletesíteni a munkamódszereit, és amennyiben szükségét érzi, bátran újítson! Ezáltal ugrásszerű lépéseket tehet a karrierjében.

Nyilas nov. 23. – dec. 21.

Használja következetesen a kreatív képességeit. Ne pazarolja el az idejét arra, hogy elakadjon a részletekben! Mindig az adott problémára figyeljen!

Bak dec. 22. – jan. 20.

Nehezen koncentrálna a feladataira, így most mellőzze a bonyolult teendőket! Csakis rutinmunkákat végezzen, és válassza az egyszerű megoldásokat!

Vízöntő jan. 21. – febr. 19.

Egyszerre több dologba vág bele, emiatt pedig kisebb káosz alakul ki Ön körül. Jobban tenné, ha rendszerezné a feladatait fontossági sorrendbe.

Halak febr. 20. – márc. 20.

Maradjon célratörő, és használja ki a szakmai erényeit! Azonban a tervei csupán akkor lesznek eredményesek, ha kitart a véleménye mellett.